

D A R K U F B A

آموزش داربوکا به روایت مهدی هاشمی
DARBUKA TRAINING | NARRATED BY MAHDI HASHEMI

به اهتمام
استاد فرید یداللهی
IN COLLABORATION WITH MAESTRO
FARBOD YADOLLAHI

بتهقون

هاشمی، مهدی، ۱۳۵۸ - :	مقدمه
آموزش داربوکا/ مهدی هاشمی. :	کور و نم پندآور
تهران: مشاهیر هنر، ۱۴۰۰. :	مشخصات نشر
۱۲۶ ص؛ ۲۲×۲۹ س.م. :	مشخصات ظاهری
979-0-9014662-9-6 :	شماره
فیبا :	وضعیت فهرست نویسی
داربوکا :	موضوع
Darabukka :	موضوع
داربوکا -- تمرین و آموزش :	موضوع
Darabukka -- Studies and exercises :	موضوع
سازهای ضربی :	موضوع
Percussion instruments :	موضوع
سازهای ضربی -- روش‌های نوازندگی :	موضوع
Percussion instruments – Methods :	موضوع
۷۲۵MT :	رند بندی کنگره
۶۸/۷۸۹ :	رند بندی دیویی
۷۵۷۵۹۸۸ :	شماره کتابشناسی ملی

مشاهیر هنر
انتشارات مشاهیر هنر
www.mashahirehonar.com

عنوان: آموزش داربوکا

نویسنده: مهدی هاشمی

ناشر: مشاهیر هنر

توبت چاپ: اول - ۱۴۰۰

تیراژ: ۵۰۰ جلد

چاپ و صحافی: بعثت

شابم: 979-0-9014662-9-6

قیمت: ۷۵۰۰۰ تومان

آدرس ناشر: تهران، نارمک، خیابان مدنی شمالی، جنب مترو فدک، ساختمان اداری تجاری پالمیرا، طبقه پنجم

واحد ۵۰۵ تلفن: ۰۲۱-۷۷۸۵۰۳۵۱؛ ۰۲۱-۷۷۸۵۰۴۸۴؛ همراه ۰۲۱-۷۷۸۵۰۹۴۰۵۹

فهرست

دوره پیشرفته

۶	Sordin	سردین
۹	Glissando	گلیساندو
۱۲	Auftakt	آفتاکت
۱۳		ضد ضرب
۱۴	Sextolet	سکستله
۱۶	Duplet	دوتایی
۱۷		ریز روایتی
۱۸	Quadruplet	کوارتله
۱۹		ریز تریل
۲۰		نت زینت سه‌تایی
۲۱-۶		ریز هفدهم

فیگورهای ریتمیک

۱۱۱	Baladi	
۱۱۲	Fellahi	
۱۱۳		فوکس
۱۱۴	Khaliji	
۱۱۵	Saidi	
۱۱۶	Maghrebi	
۱۱۷	Wahda	
۱۱۸	Wahda Kebira	
۱۱۹	Hagalla	
۱۲۰	Vals	
۱۲۱	Malfuf	
۱۲۲	Konga	
۱۲۳	Ayoub	
۱۲۴	Sammai	
۱۲۵	Maqsum	
۱۲۶	Masmoudi	
۱۲۷		ریز پلنگ

۶	مختصری در مورد ساز داربوکا
۹	توضیحات نظری
۱۲	نمادها

دوره ابتدایی

۱۹	آموزش نت سیاه
۲۱	آموزش نت چنگ
۲۲	ترکیب نت سیاه و چنگ
۲۳	آموزش نت دولاچنگ
۲۳	ترکیب نت سیاه، چنگ و دولاچنگ
۳۲	آموزش نت زینت
۳۴	آموزش نت زینت توسط دو دست
۳۵	آموزش میزان $\frac{6}{8}$
۳۵	ریتم بستکی
۳۸	تکنیک slap
۳۹	ریتم بستکی با تکنیک slap
۴۰	آموزش نت نقطه‌دار
۴۱	وَلت Volt
۴۴	ترمُل Tremolo
۵۰	آموزش نت سفید و گرد
۵۰	آکسان Accent
۵۱	نت زینت دوتایی
۵۲	تکنیک Pop
۵۴	آموزش اجرای نت سه‌لاچنگ در ضرب سیاه
۵۴	سنکپ
۵۸	آموزش نت دولاچنگ در میزان $\frac{6}{8}$
۵۹	داکاپو Dacapo
۶۲	تریله Triplet

مقدمه مولف

اگر نمی‌توانی پرواز کنی به موسیقی گوش بسپار...
چون موسیقی زبان مشترک ملت‌هاست...
با ما سخن می‌گویند و عمق احساسات ناگفته را لمس می‌کنند...
پس جایی که کلمات ناکام بمانند، موسیقی زبان می‌گشاید...
انسان‌ها از زمانی که پا به عرصه‌ی وجود می‌گذارند نیاز به همفکری و کمک دیگران دارند...
تا بتوانند به اهداف خود دست یابند و بدون یاری دیگران و تجارب آنها و تلاش نمی‌توانند زندگی موفق‌تری داشته باشند...
و این کمک تا آخرین روز حیات انسان‌ها لازم است...
به طور کلی هر لحظه از زمان، متناسب با رشد حاصله، نیازمند کمک‌های خاص آن دوره می‌باشد.
علاقه‌ی وافر به موسیقی و نوازندگی مرا بر آن داشت تا از همان دوران نوجوانی تنبک‌نوازی را به صورت جدی نزد استاد بهمن رجبی آموزش ببینم و در این مسیر قدم بگذارم. در این ۳۰ سال با فراز و نشیب‌هایی که داشت با پشتکار و سخت‌کوشی موفق به آنچه دوست داشتم شد...
به خاطر همین بر آن شدم تجارت آموزش موسیقی و نوازندگی خود را که طی سالیان دراز آموخته‌ام را به نگارش در آورم و در اختیار دوست‌داران موسیقی به خصوص داربوکا نوازان قرار دهم.
تمام تلاش بنده بر این بوده که نوازندگان عزیز از کلیه‌ی تکنیک‌های نوین و سنتی بهره‌مند شوند تا هنرجویان و نوازندگان این ساز بتوانند با کلیه‌ی تکنیک‌ها آشنایی پیدا کنند و بتوانند با خلاقیت روز افزون خود در جهت ارتقای سطح نوازندگی در این مرز و بوم راه‌گشای نسل‌های آینده باشند.
به امید آن روز...
در اینجا جا دارد از استاد فرهیخته جناب فرید یداللهی که با اندیشه‌های بلند، صحیفه‌ی سخن را علم‌پرور نموده و همواره راهنما و راه‌گشای بنده در اتمام و اكمال کتاب بوده است تقدیر و تشکر کنم.
بسی شایسته است به پاس یاری و همراهی دوستانی چون جنابان بنیامین فسایی، سروش مطیعی، رسول برین و مجید شرفلی (تمپو پژواک، اولین سازنده‌ی تمپوی فلزی در ایران) قدردان و سپاس‌گذار باشم.

مختصری در مورد ساز داربوکا

داربوکا یکی از انواع سازهای پوست صدای یک طرفه، با لوله‌ای به شکل « گابلت » یا « جام » است که به طور ویژه در مصر، خاورمیانه، شمال آفریقا؛ جنوب آسیا و اروپای شرقی استفاده می‌شود. داربوکا در خانواده گابلت درام‌ها « درام‌های به شکل جام » قرار دارد.

پوست صداها یا « دمیرافون‌ها » گروهی از سازها هستند که در آنها صدا از طریق ارتعاش پوست حاصل می‌شود. پوست صداها را می‌توان در یک تقسیم‌بندی به دو گروه کلی تقسیم کرد:

۱. پوست صداها دو طرفه مثل انواع دهل و طبل‌ها

۲. پوست صداها یک طرفه مثل داربوکا

ریشه عربی داربوکا احتمالاً به واژه (دَرَب) به معنی ضربه زدن بر می‌گردد. این ساز از هزاران سال پیش در فرهنگ‌های منطقه بین‌النهرین و مصر باستان استفاده می‌شده است. مواردی که به طور سنتی برای ساخت بدنه داربوکا مورد استفاده قرار می‌گیرد عبارتند از:

۱. سفال (خاک رس) ۲. سرامیک ۳. فایبر گلاس ۴. فلز

داربوکای سفالی دارای قدمت بیشتری نسبت به انواع دیگر آن می‌باشد و صداها دلنشین‌تری نسبت به نوع فلزی خود دارد. در مناطقی که از داربوکای فلزی استفاده می‌شود به آن داربوکای استیل می‌گویند که الزاماً جنس آن از استیل نیست و غالباً از آلومینیوم، مس، چدن و برنج ساخته می‌شود.

پوست‌های مورد استفاده در داربوکا:

در قدیم بیشتر از پوست آهو، بز و ماهی استفاده می‌شده است. اما در داربوکاهای مدرن که بدنه فلزی دارند از پوست مصنوعی و پلاستیکی استفاده می‌شود که نوعی طلق (پلی استر) می‌باشد همچون پوست، شفاف، پوست پاوربیت و ...

داربوکا در دو نوع عربی و ترکی مورد استفاده قرار می‌گیرد که تفاوت‌های چندانی با هم ندارند در نوع عربی آن لبه آن قوس‌دار می‌باشد (طوق) که تکنیک‌های مدرن و ریزهای دورانی با سرعت بالا قابل اجرا می‌باشد و وزن آن نسبت به نوع ترکی خود بیشتر است ولی در نوع ترکی از تکنیک پلنگ یا بشکن به راحتی می‌توان استفاده نمود به دلیل لبه تیزی که دارند.

داربوکای ترکی

داربوکای عربی

نام های دیگر داربوکا

Goblet Drum گابلت درام

Chalise Drum چلیس درام

Tarabuca تاربوکا

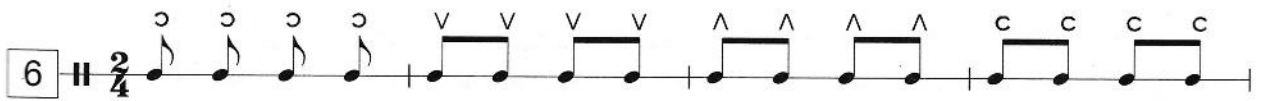
Debuca دبوکا

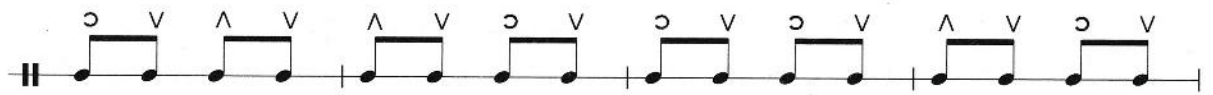
Dumbec دومبک

Tabla طبلا

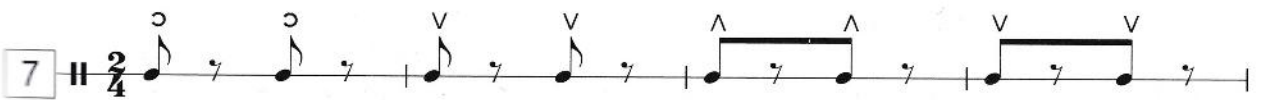
داربوکا سازی مهاجر از کشورهای عربی جنوب خلیج فارس، عراق و ترکیه به ایران است که این ساز در ایران بیشتر در مناطقی از استان خوزستان، هرمزگان، آذربایجان غربی و بوشهر رایج است که در حال حاضر در کل مناطق ایران از آن استفاده می‌شود که با نام‌های : تمپو، دمبو و دربونگه شناخته می‌شود.

آموزش نت چنگ

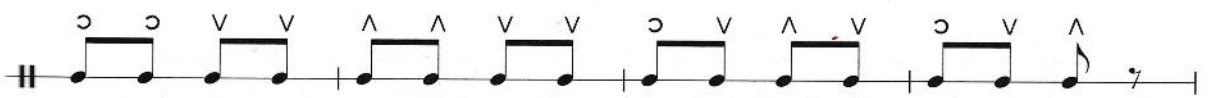
6 $\frac{2}{4}$

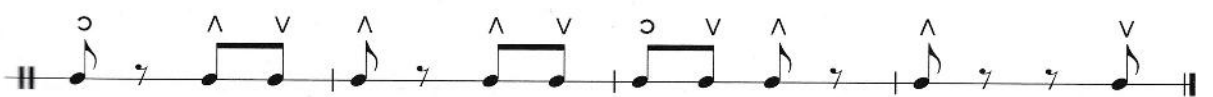

7 $\frac{2}{4}$

8 $\frac{4}{4}$

ترکیب نت سیاه و چنگ

9 $\frac{4}{4}$

10 $\frac{4}{4}$

11 $\frac{2}{4}$

دنیا دست آنهایی است که
عمل می‌کنند،
نه آنهایی که حرف می‌زنند!
**Taking action is
what rules this world,
not talking!**

DESIGN BY BEHRANG NAMDARI

مشاهیر هنر
انتشارات مشاهیر هنر
www.mashahirehonor.com